

A'
CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG
 ENGEDELMÉVEL,

Nro 11.

Költ Bétsbenn, Kis Alfzöny Havának (Augusztus)
 6-dik napján 1802-dik Efstendőben.

B é t s.

Nádor Ispány Ő Királyi Hertzegsége tegnap este érkezett Po'sonból Laxenburgba, a' hol most mulatnak Ő Cs. és Kir. Felségek.

Feldmarsal Károly Ő Királyi Hertzegségének egészsége már annyira helyre állott, hogy harmad nappal ez előtt vadászaton is vólt, és miad a' belső, mind a' külső városi Teátrumokban megjelent. Minden órán Cseh, Silesia, 's Galliczia Országokba utazik négy, vagy talán több hetekre.

M

Tegnap előtt reggel volt Ő Császári Királyi Felségénél audientzián, a' Seleuciaí Ersek Ő Excellentiája, a' ki mint a' Szent Széknek, a' Muzika Udvarhoz rendelt rendkívül való Követe itten utazott kereftül.

A' napokban érkezett meg ide Párisból Denonnak ama roppant nagyságú két könyve, mellyben leírja Egyiptomnak, a' Frantziák által, Bonapárté vezérlete alatt lett elfoglalását, és az ott talált tiszteletre méltó sok régiségeket. Ezen nevezetes munkának titulussa a' következő: Voyage dans la basse et la haute Egypte, pendant les Campagnes du Général Bonaparte. Par Vivant Denon. A Paris de l'Imprimerie de Didot l'ainé au Palais des Sciences et Arts. A. X. 1802. Egygyik nagy könyvben vannak a' 265 rajzolatok, a' másokban pedig azoknak, 's a' sokféle ütközeteknek leírása. Az ára közönséges Svájtzer papiroson két száz harmintz négy forint. Szebb papiroson még annyival több. A' kezünknel lévő exemplárnak igyekezünk hasznát venni Erdemes Olvasóinkra nézve, kiknek már ez előtt azt az ígéretet tettük, hogy Egyiptomban, 's egyéb Napkeleti Tartományokban tett utazásokkal kedveskedünk: de ebbéli ígéretünket sok véletlen akadályok, 's szomorú környülállások; akármelly szívesen fáradoztunk is azoknak elhárításában, mind ez ideig hátráltatták nagy kedvetlenségünkre.

Magyar Ország.

Posonyból Augustus 1-ső napján. A' múlt Julius hónap 27-dikén Mélt. Gróf Pálffy Károly, Magyar Országí Fő Kantzellarius Ő Excellentiája.

ja, nem külömben 'Udvari Tanácsos, és Referendárius Gróf Pálffy József, Bedekovits Ferentz, és Almási Ignácz Ő Méltóságok, innen tőlünk Bétsbe utaztak. Tudniillik Felséges Urunk, a' T. Státusoknak, és Rendeknek, a' Magyar Országban felállítandó kereskedés előmozdítására tölözö igyekezetekhez, és kívánságokhoz képest, melly végre nem csak a' Pesti, és Posonyi, hanem a' Győri, és Budai kereskedők vélekedései is bényújtattak, méltóztatik a' fellyebb említett Fő Méltóságokkal Bétsben tanácsot tartani, hogy ez a' Haza javára szükséges tárgy annál jobban elintéződhessen.

Még ez előtt mintegy 30 esztendővel találtattott Budához nem messze, a' Lindenbergnévű hegy oldalában egy vas-bánya. Azok a' kik azon bánya ásatásával foglalatoskodtak, egy társaságba állottak, és engedelmet nyertek az akkor uralkodó boldog emlékezetű F. Mária Thereziától arra, hogy elkezdett munkájokat folytathassák. De minthogy a' munkára tett költség többre ment mint a' haszon, felhagyott az említett társaság a' hegy ásatásával. — Ez előtt mintegy esztendővel próbát tétetett ismét egy új társaság. A' hegyet-ásók csak hamar egy olyan érretaláltak, a' mellyből ásott egy mázsa értz, 58 font vassal fizetett. A' tovább is folytatott próba reménységet nyújt szembetűnő hasznok felől. A' folytatott ásás után nem csak vízre találtak a' föld alatt lévő üregben a' munkások, hanem olyan értzre is, mellyben bőven fog találtatni ezüst. Ebből az értz nemből egy darab elküldödött a' Selmetzen lévő bánya Hivatalnak a' megvizsgálásra.

Temesvárról Julius 20-dikán. Azok a' hazájokból kiköltözött, de a' mostani Kormány-szék engedelmé mellett oda ismét visszafra térő Frantzia Papok, kik itten körül vonták meg magokat, nem győzik eléggé magasztalni mind a' Magyaroknak nemes lelkűségét, mind különösen azoknak a' Jóltévőknek szívességét, kik őket idegen létekre a' Magyarokkal köz nemes szívűséggel fogadták. Egy köszönő, és érzékeny kifejezésekkel írt levelet hagytak magok után, a' mellyben ezeket olvashatni: „Minthogy mi szóval nem jelenthettük ki minden nagy lelkű Jóltévőinknek azt a' tiszta szívből származó háláadást, mellyre bennünket a' jótétemények indítottak: ehhez képest, most a' midőn hazánkba visszafra térünk, nem találunk jobb módot a' mi háláadáságunknak, mint legszentebb kötelességünknek megmutatására, miént, hogy a' Publikumnak tudtára adjuk ezen soraink által tiszta indulatunkat, Örömmel fogjuk mi elbeszélni mindeneknek, kiválképpen polgár társainknak, azt a' nemes indulatot, mellyet ezen vigasztalással tellyes Országban találtunk. Az egek menedék helyett mutattak itt minékünk; szomorúságunkban vigasztalásra találtunk, 's hazánkon kívül való létünk-ből származott keserűségünk édessé tétetett. Különösen mutatta hozzánk jóságát Csanádi Püspök Köszegi Lázló Ő Méltósága, kinek hozzánk való lebotsátkozása, nemes szíve, és gondolkodása, nem tsak tsudálkozásunknak tárgyai voltak, hanem azon jótéteményeknek kútfejei is, mellyekkel bennünket megtetézett. — Legtisztább indulattal köszönjük jóságát. Mindenkor eleven emlékezeiben tartjuk azon jótéteményeket is, mel-

lyeket a' Fő T. Káptalanbeli Urak, 's az egész Temeş, 's Torontál Vármegyei Nemesség hozzáuk mutattak. Minnyájan barátságokat megbizonyították erántunk, és azt, hogy melly nagyon sajnálnak bennünket, úgy hogy legméltóbb jussal számot tarthatnak háláadó indulatunkra, és tiszteletünkre. Legyen áldott, és szerentsés az egész nagy lelkű Magyar Nemzet! Legyenek áldottak, 's szerentsések a' mi Jóltévőink! Ez a' mi háláadásunknak szava; ez a' mi legtisztább kívánságunk, melyet nem szününk meg a' Fő Valóság eleibe nyujtani. "

Olasz Ország.

Rómából Julius 17-dikén. Mind jobban jobban kezdik nyughatatlankodni az Algíri rabló hajók az Olasz Országi partokat. Már 17-re megy azon hajók' száma, mellyeket elfoglaltak. Az elfogattakkal úgy bánnak, mintha nem is tudnának semmit azon indúltról, melyet a' mások nyomorúságának szemlélése szül az emberben. Azok közzül a' Portugallusok közzül, kiket a' minapában egy hajóval egygyütt elfogtak, sokan voltak sebesek: de a' kiknek véres sebeit minden megindulás nélkül elnézhették.

Génuából Julius 17-dikén. Sok külömbnél külömb drága házi ékességek, oszlopok, mester-séggel készített virágok vitetnek innen Barcellonába, a' mellyben lévő Palota a' Királyi Famí-lia számára kitsinosítottatik. Mind a' Király, mind a' Királyné, a' Nápolyi Korona Örökös számára eljegyzett Király Kis Afzszonnyal egygyütt Barcellonába fognak menni. Mádrítból Augustus 12-dikén indulnak útnak, 9 napig Saragossában fognak mulatni, 's September 11-dikére váratnak Barcellonába.

Médiolánumból Julius 17-dikén. Mostanában abban foglalatoskodik a' Kormányfő, hogy a' fegyveres sereg tellyes számba szaporíttassék, és hogy egy pótló sereg is formáltassék. A' jövő őszfel 30 ezerből álló sereg fog Monte-Chiaró mellett gyakoroltatni. — A' törvényhozó Tanács egy rendeletet tétetett közönségessé, mellynél fogva, sem az idegenek, sem a' közönséges hívatalt viselő személyek nem részesülhetnek a' nemzeti jószágok hasznában, vagy azoknak kiarendálásában.

Helvétzia.

Appenzel Julius 15-dikén. Egy ide való Bruderer Adám nevezetű polgár, olly mesterséges szövő székét talált fel, melly ha a' folyó vízbe tétetik, magában sző. Ezen találmányát Bernába vitte az említett polgár, 's a' Kormányfőnek bemutatta, melly különös helybe hagyását kijelentette a' feltalálónak.

Bernából Julius 23-dikén. Midőn a' Helvétziai Kormányfő vette az első Konzulnak a' Frantzia seregek tőlünk leendő elszállításáról való parantsolatját, nem tudta mire vélje a' dolgot, és hogy mi lehet az oka ezen várt rendelkezések. Erre nézve polgár Verminac-hoz folyamodott, hogy legalább addig tartóztassa a' Fr. sereget, míg egy Párisból küldendő Követ által meg nem tudakozza mi lehetett az első Konzul tétélja? Verminac egy levelet írt a' Kormányfőnek, mellyben azt előre is bizonyossá tette, hogy a' Svájtzereknek, kik most már jobban megegyeznek egymással, mint a' múlt időkben, az esmeretes virtusa az, a' mellyet elegendőnek itél az első Konzul, Helvétzia őltelmazására, a' kö-

zönséges bátorságnak, és a' rendnek feltartására. A' honnan úgy kell ezen rendelést nézni, mint az első Konzulnak a' Svájtzer Nemzet eránt való nagy bizodalmának jelét, és annak bizonyosságát, hogy éppen nem akarja magát más Nemzet dolgaiba avatni. — Vévén a' Kormányfő ezt a' levelet, mingyárt közlőtte nagy örömmel a' polgárokkal annak foglatját, és azokat egyfzersmind arra intette, hogy igyekezzenek minden módon megfelelni, ezen erántok való nagy bizodalomnak. és az egygyesség lelke által kaptsoltassanak öfzve a' társaság bődogságára. A' többek között ezeket lehet olvasni ezen tudósításban, melly a' polgárokhoz küldődött. „Rég-től fogva unalommal nézték azt az Európai Hatalmasságok, hogy Helvétziában a' jó rend, 's tsendesség felforgatódott. Még sem fáradt el egészen várakozások; készek bennünket szánakozó indulatjokra méltóztatni: de egy támadás, egy új zürzavar elég ok lehetne arra, hogy ők ellenünk felfegyverkezzenek. — Nyilván kijelentjük ezen tudósításunkban, hogy minékünk mint a' Nép azon akaratjának, mellyet az új Konstitúció elfogadása által megbizonyított, őltalmazóinak, és végre hajtóinak azt kellett ígérni a' Fr. Kormányfőnek, hogy a' tsendesség Helvétziában megfog állandóul maradni. — A' tanátskozásra szükséges megfontolás, a' tett végezéseknek mennél hamarébb lehető végbe vitele, a' semmi veszedelmek által meg nem tántorítható álhatatosság, a' mindenek eránt való igasság, a' részre hajlók, és a' köz tsendesség megháborító eránt szükséges keménység fognak nekünk sinor mértékül szolgálni, a' kormányozásban; és ezen

feltételünk mellett állhatatosan meg is maradunk.”

Unterwaldból Junius 19-dikén. „A' mi Kántonunknak, egy hegy alatt fekvő falutskájában lakott valamely tsak nem száz esztendős öreg polgár, ki mellől már jó ideje, hogy elhóltak vele egy idejű baráti, úgy hogy egézfzen újj szokású, 's gondolkodású emberekkel kellett neki esmerkedni. Kétkézi munkájával táplálta magát ez az öreg polgár egézf ifjúságától fogva, 's a' munkát úgy megfizokta, hogy tsak nem beteg volt belé, midőn vagy a' mostoha idő, vagy valami más akadályok miatt dolga után nem láthatott. Még alig kezdettek a' feljövő nap sugárai a' hegyek tetején tsillámlani, már akkor roskadt háza mellett lévő kertetskéjében dolgozott az öreg, sokszor már akkor megjárta a' bértzeket, 's ballagott egy tsomó fával haza felé. Soha panaszt a' szájából nem lehetett hallani; mivel tudta érezni az élet ártatlan gyönyörűségeit; soha békételenségre nem fakadt; mivel a' szegény sorsban is tudott megelégedésre találni. A' munka, és a' mértékletesség jó izüvé tette tsekélységből álló eledelét. Néha midőn a' dologtól megpihent, vagy valami Innep napon, meglátogatta a' falusiakat, kik minnyájan úgy tisztelték mint Attyokat. Sok esztendők alatt szerzett tulajdon tapasztalását, és beszélgetését, letzke gyanánt veték a' körülötte öfzve-gyült polgárok, 's az ifjak rá bámúltak, midőn az ez előtt 70, 's 80 esztendővel történt hazai dolgokat émlegette. Kiváltképpen gyönyörködött abban, midőn valahol letelepedett, hogy a' gyermekek közzül némelyek símogatták két vállaira letsüggő öfz hajait,

némellyek pedig botjára ülven, körülötte szaladgáltak. Kedves Felségétől ez előtt egynehány elfzúndóval a' halál által megfofztatott, 's maga fogta bé leghűs-geſsebb társának ſzeméit. Őt élő gyermekei töle távól laktak, 's a' Republi-
kának egy vagy más részében megtelepedtek. Mikor a' Frentzia Revolútió Helvétziát is a' tsa-
ta piatzává változtatta, ſokſzor megkönyvezte az érzékeny ſzívű öreg, a' maga vériben fetren-
gő hazáját, mélyly bánat foglalta el ſzívét, mi-
dön meghallotta, hogy itt is amott is füſtölgenek a' polgárok házai, mellyeknek az ellenség tüzet
vetett. Előre megmondotta, hogy ő tart attól, hogy a' régi ſzabadságában megzavart Helvétzia,
haſzontalan ontja polgárjainak vérét azon Kon-
ſtitútzióért, mellyet nem eſmér, és a' melly ta-
lán ſoha ſe kaptſolja többé öfzve az az előtt egy-
gyet értett polgárokat. — Nem érhette meg ez az öreg polgár azt a' tſendéſéget Helvétziában,
mellyre még eddig is úgy nézünk mind jövendő-
re: mivel hoſzfzú életét a' múlt hónap 15-dikén elvégezte."

Német Orſzág.

Monachiumból Julius 15 dikén. Úgy foly a' híre, hogy mihelyt elválík a' dolga a' Bavá-
riai V. Fejedelemnek eſő tartományoknak, min-
gyárt azon lefzſz a' V. Fejedelem, hogy minden Igazgatáſától függő tartományok departamento-
mokra oſztassanak fel, 's mindenik Oſztálynak külön külön Püſpökje legyen, Pápa Ő Szentsé-
ge megegygyezéſével.

Berlínből Julius 19-dikén. A' nyert tarto-
mányok elfoglaláſára kirendelt ſeregek, hólnap
fognak kiindúlni. Minden újj tartományok or-

ganizálására, melyek Pruszfziához fognak tartozni egy egy Kommiszfzió rendeltetik, melynek egy része a' törvényes, más része a' Fináncziára tartozó dolgok elintézésében foglalatoskodik, egy főbb Kommiszfzió vigyázása, és Gróf Schulenburg elől ülése alatt. A' Monasteriumi, Hildesheimi, Paderborni Püspökségek, és az Esseni Werdeni, 's Elteni Apáturságok elfoglalása által öfzve köttetnek a' Pruszfziai Udvar Vestphaliában lévő tartományai. Eichsfeld, Erfurt, és a' következő Imperiális városok, Goszlár, Mühlhausum egy magános kerületet fognak tenni. — A' Pruszfziai Király nem áll rá, hogy Hildesheimot, Osnabrug-ért eltseréllye.

Berlínből Julius 26 dikán. Közönséges, és újjra megújított parantsolat az a' Pruszfziai tartományokban, hogy a' posta-kotsik 's szekerek elől minden kitérjen az útból. Midőn a' minapában a' Király Mémel felé utazott, elől talált egy terhes posta-szekeret. A' rajta lévő vigyázó észre vévén a' dolgot, kiált a' kotsisnak: térj ki! A' Király észre vette a' dolgot, megállítja a' hintóját, a' Conductort magához hivatja, 's kérdi miért tsinálta ezt a' parantsolat ellen? Amaz azzal mentette magát, hogy ezt tsak a' Király előtt tsinálta. Eppen azért nem kellett volna, úgy mond a' Király ezt tselekedned, mivel tudtad, hogy a' Főknek kell jó példával elől menni az alattvalók előtt.

Frankfortból Julius 26-dikán. A' Moguntziai Érsek, és Választó Fejedelem Fridrik Károly Jósef, tegnap hét órakor múlt ki a' világból Aschaffenburgban lévő palotájában. Ez a' V. Fejedelem volt Német Országának Fő Cancellari-

usa. 1719 dik esztendőben született Moguntziában. 1774-ben lett Wormátziai Püspökké. Sok változásokat tapasztalt azon 83. esztendő alatt míg élt: de kivált élete vége felé, a' midőn szemlélője volt Német Ország munkába vett újj elosztásának; de a' mellynek egészen való végre hajtását meg nem érhetto,

Azon Frantzia újj Ersekek, kik hajdan Püspöki méltóságokban, a' Római Sz. Szék megerősítése nélkül állottak, következő értelmű levelet írtak Pápa Ő Szentségének. „ Szentséges Atya! A' Frantzia Respublika első Konzulja által Erseknek kineveztetvén, semmi nem fekszik inkább szívünkön, mint hogy azon vilzsa-vonásnak magvát kiirtsuk, melly a' Frantzia Revolúciónak múlhatatlan következése volt. Hogy Szentségednek semmi kétsége ne lehessen ezen eltökélt szándékunk eránt: tiszta szívvel kijelentjük, hogy önként elállunk, a' Papságnak úgy mondatott Polgári Konstitúziójától, hogy azon egygyezést, melly Szentséged, és a' Frantzia Respublika közt véghez ment, elfogadjuk, és mind Szentséged, mint az utánna következők eránt engedelmisséggel viseltetünk. Esedezünk Szentségednek, tekintse ezen magunk kinyilatkoztatását úgy, mint eltökélt szándékunkat, méltóztassék bennünket úgy nézni, mint a' Katholika Ekklesia engedelmes fiait, és tőlünk azon megerősítetést (institutionem canonicam) meg ne tagadni, mellyért hasonlóképpen alázatosan esedezünk. Midőn Szentséged apostoli áldását, mint a' Keresztyéni szeretnek erántunk való zálogát reményjük, vagyunk, Szentségednek alázatos, és engedelmes fiai's a' t. — Ezen levélnek az a'

foganatja lett, hogy Ő Szentségének Párisban lévő Legátusa által felszabadítottak a' fellyebb említett Ersekek, mind azon büntetések alól, melyet akár egy, akár más, ez előtt elkövetett rendetlenségért, az Ekklesiái rendelkezések szerint várhattak volna.

Frankfortból Julius 27-dikén. A' Mülhausumi Gofzlari, és Nordhausumi Imperiális városok Tisztviselői, egy tudósítást vettek Berlínből az eránt, hogy a' Pruszszus katonaságot Augustus másodikára várják.

Frantzia Ország.

Párisból Julius 12-dikén. A' köz hír nálunk arra mutat, hogy az első Konzul, a' Fényes Portával kötött egygyezésben kitsínálta azt, hogy Cyprus szigete, és Morea félszigete a' Frantzia Respublikának által engedtesse. Alig ha igaz ugyan ez a' hír, mindazáltal valamelly fundamentomának kell lenni, a' melyből eredt. — A' bizonyos elztendőig szolgálatot tett, de szabadsággal a' Regementektől elbocsátott katonák élelme könnyítésére, bizonyos hónapoként való fizetést rendelt a' Kormányfő, a' mely kinek kinek a' szolgálatjához képest van intézve. Azok a' kik 25 elztendőig szolgálták fegyverrel a' Hazát, az érdem seregbe is bévétettethetnek.

Brestből Julius 15-dikén. Nem sokkal ez előtt rá jött a' nehéz nyavalya törés egy Bordeauxi Aszszonyra. A' nyavalyás lerogyott az útszán. Meglátván egy ifjú hajós legény, segítségére szalad, 's az ott lévőket kéri, hogy adjanak neki egy marék konyha-sót, melyet erővel a' szájába dugott az Aszszonynak. Ez magához jött nem sokára. — A' hajós legény sokat látott.

hallott ember. Oda járt Afrikának Napkelet felől lévő partjai felé, és azt mondja, hogy Madagascárban sóval szokás segíteni a' nehéz nyálva törökön.

Párisból Julius 22-dikén. Sok katonák, kik tett szolgálatjaik után haza botsáttattak, kijelentették szándékjokat, hogy ők szeretnének az első Konzul test őrző seregébe, és a' válogatott karabélyosok között ismét szolgálatot vállalni. A' hadi dolgokra ügyelő Minister egy közönségesse tett írásában azt rendelte, hogy semmi akadály ne tétessen ezen katonáknak, és ha a' kívánt minéműségek meglesznek benne beálhassanak a' nevezett seregek közzé.

Párisból Julius 24-dikén. A' Modenai Herceg reá állott arra, hogy Brigaut által vegye, de csak ideig óráig, míg tudniillik jó mód adódik arra, hogy az említett tartományt, vagy eladhassa, vagy másért eltserélhesse. — Úgy hallatik, hogy a' Frantzia Respublika, és a' Pruszusz Udvar között véghez ment magános, és szoros egygyességnek egy tikkelye azt foglalja magában, hogy ha valamelly Hatalmasság megtámadná a' Pruszusz Udvar azon tartományaiért, mellyeket az új Német Országí osztály Izerént fog elfoglalni, a' Frantzia Respublika fegyveres erővel segíti azon tartományoknak oltalmazását. — Minihogy a' károk kipótolásában semmi tekintetbe sem vevődik, egy vagy más Fejedelem tartományainak egymástól való távolléte: ehez képest ennek az elintézése azután fog magok közt a' Német Országí Fejedelmek közt megadni, minekutánna már altaljában meglesz határozva, mellyiknek mi adódjon.

Párisból Junius 25-dikén. A' második Konzul Cambaceres, a' Tribunátusnak, és a' Státus Tanátsnak egy részével egy új Törvény-könyvön dolgozik, mellynek a' Frantzia Respublika mostani állapotja még híjjával van, — Úgy mondják, hogy az itt véghez ment egygyezés szerént, melly a' tudva lévő Hatalmasságok közt esett, Olasz Ország' minden részeinek jövődöbeli állapota tökéletesen meghatározott, és hogy a' Heturriai mostani Király, mostani birtokát, meghatározott fizetésért, a' Szárdíniai Királynak által engedné. —

Anglia.

Londonból Julius 14-dikén. Piemont, a' mint már tudva van, a' Frantzia Respublikához kaptsoztatott. Több közönséges levelek ezt a' kérdést tamasztották, miölta ez a' hír megbizonyosodott: honnan kell kikerülni a' Szárdíniai Király ezen kárának? Némellyek Korsika szigetét szánták Piemontért, mások pedig azt erősítik, hogy a' Parmai Hertzezség fogna adódni a' mostani Hertzeg halála után a' Szárdíniai Királynak. Hogy mit ad a' Frantzia Respublika Piemontért, még a' nem bizonyos.

Londonból Julius 15-dikén. A' Nápolyi Király Porticiban lévő Museumában 1800 régi kézírások találtatnak, mellyek a' rendes idő számolás 70 dik esztendejében, a' Vezuvius kirohanása által eltemetett Herkulanum omladécai között találtattak. Nem régiben a' Wallisi Hertzeg egy Bibliothekáriussát Porticiba küldötte, a' ki 9 társaival egygyütt szorgalmatosan rajta van az említett kézírások leírásán: de a' melly felette nagy bajjal eshetik meg, mivel a'

régiség miatt úgy megrongáltattak, hogy csak egy vigyázatlan lehellés is porrá változtathatja, 's öszve zavarhatja azokat.

Londonból Julius 16-dikán. Száma nélkül való rendetlenségek estek a' Parlamentom újj tagjai választatása alkalmatosságával. Sok helyeken annyira ment a' dolog, hogy a' zűrzavartól lehetett tartani. A' voksolóknak az alja ököllel is próbálta néha érezhetőképpen mutogatni, hogy néki a' választatásban igassága van. A' láрма, önnön hafzonra való tekintet, elnyomta sok helyeken az okosságból származható tsendes megfontolásnak részre nem hajló szavát; a' hizelkedő beszédek megvették a' választ módjára hajló szíveket. — Nem elegyíthette magát a' Felső Hatalom, a' néhol származott láрма letsendesítésébe: törvény lévén az Angliában a' Parlamentombeli személyek választatása eránt, hogy annak semmi névvel nevezendő akadály ne tétessen. Azoknak, a' kik tsendes vérrel szemlélték a' választatás alkalmatosságával esett történeteket, elég alkalmatosságok voltak arra, hogy a' köz nép természetét közelebbről tanulják. Gyakran megesett, hogy a' köz nép az olyanokat nem választatotta, a' kiknek a' köz jóra szélező gondolkodásaik élő világ előtt tudva vagynak, és azokra adta voksát, kik nem annyira az egész Országnek, mint némelly magánosoknak hafznára szélező ígéreteket tettek. — Innen szoktak eleitől fogva származni azok a' részre hajlások, egy vagy más személy mellé való állások, mellyek az egygyet értés lelkét megfojtották, a' törvényeket elhalgattatták, és annak a' fundamentomát megvetették, hogy az igasság sok rélzben híjjánosságot szenvedjen. —

Elegyes Levelek.

Hágából Julius 20 dikán. Nem volt talán egyszer egyszer annyi rabló hajó, és tengeri tolvaj a' közép-tengerben mint most. Nem bátorságos szélnek erefszteni a' vitorlákat az olyan helyeken, a' hol a' szüntelen való félelmet vizsgál magokkal a' portékákkal megterhelt hajók. ~~Ugy~~ Úgy látszik keveset ügyelnek az említett tengeren való bátorság helyre állítására azok, kiknek abba leghathatósabb szavok lehetne. Nem régiben is megtámadtatott egy az Alicéntai tőknek tartó Hollandus hajó. Egy tengeri tolvaj hajó Feje magának a' Kapitánynak a' mellébe szegte pistolyát, hogy annál könnyebben magáévá tehesse minden ellenmondás nélkül mind azt, a' mire a' hajóban lévő dolgok között szüksége volt, mind azt, a' mit a' Kapitánynál megsejditett.

Koppenhágából Julius 10 dikén. Különös történet esett egy Torsingeni Afiszonyon a' minapában. Mintegy nyoltz éfztendővel ez előtt igen hirtelen megijedvén, olly fájdalmas rándulást érzett tagjaiban, melytől több éfztendőig meg nem szabadúlhatott. Egy igen jó hegedüs muzsikált előtte a' minapában, 's minekutánna majd egy óráig mind nagyobb nagyobb gyönyörűséggel csak nem egész az elragadtatásig halgatta volna, olly hafznos változást érzett tagjaiban, hogy azok ismét olly egésségesekké, 's hafzna vehetőkké lettek mint az előtt.

A' 8 dik számú Újságunkban, a' hol a' F. Nápolyi Király fogadására tett fényes készülékekre ment költségről is van említés, e' helyett a' szó helyett: aranyra, olvastasson: Ducatóra; a' melly pénz neme mint egy két Magyar forintot, az az 100 krajtzárt tesz.